

Pressemeddelelse fra IDA og Dansk Metal

København, den 1. december 2004

Udvikling af nye energiteknologier:

Gigantisk chance for dansk erhvervsliv

Milliard-potentiale for Danmark i at satse på udvikling af nye energiteknologier, som IDA og Dansk Metal vurderer vil give 4.000 arbejdspladser allerede på kort sigt. Men vi skal handle nu, ellers mister vi forspringet på energiområdet, advarer de to organisationer.

På et pressemøde i dag foreslog IDA og Dansk Metal at regeringen investerer to milliarder kr. i en investeringspulje, som skal fremme udviklingen af nye energiteknologier. Puljen skal finansieres af merindtægter fra afgifter på Nordsø-olien. Ifølge beregninger, som Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AERådet) har udarbejdet for IDA og Dansk Metal, vil der i årene 2005-08 komme ekstra 11 mia. kr. i statskassen som følge af de høje oliepriser.

Men den dyre olie bør vendes til en fordel, mener IDA og Dansk Metal. Danmark kan høste både miljømæssige og økonomiske fordele af at accelerere udviklingen af energibesparende teknologier og vedvarende energi. De turbulente oliepriser er en udfordring, som ikke blot Danmark, men hele verden må forholde sig til, og derfor er der et globalt behov for teknologiske løsninger, som kan mindske afhængigheden af olien.

Danmark er allerede i front med kvalificerede udviklingsmiljøer inden for en række forskellige energiteknologier, men skal positionen bevares, kræver det yderligere investeringer på området. Og det bør ske nu, mener de to organisationer:

"Også på energiområdet hersker der stor international konkurrence, så vi må handle nu. Samtidig vil vi være nødt til at satse bredt - der er ingen givne vindere blandt energiteknologierne, men jeg er overbevist om, at investeringen vil tjene sig hjem. Det her er simpelthen den bedste julegave, som regeringen kan give det danske samfund, og den vil lune mange vintre i træk", understreger formanden for Ingeniørforeningen i Danmark, Lars Bytoft Olsen.

Han bakkes op af formanden for Dansk Metal:

"Det er sund fornuft at bruge oliepengene som brændstof til fremtidens job. Investeringer i vedvarende energi rummer store muligheder for at skabe nye arbejdspladser til såvel ufaglærte som faglærte og ingeniører. Erfaringerne fra den danske vindmølleindustri viser os, at der er milliardomsætninger, eksportindtægter og tusindvis af gode danske arbejdspladser at hente, hvis vi tænker fremsynet og satser helhjertet. Den chance må vi ikke lade gå til spilde", siger Thorkild E. Jensen.

Note til redaktionen:

Som bilag til denne pressemeddelelse vedhæftes:

- 1) Baggrundspapir, som fortæller nærmere om den plan, som IDA og Dansk Metal præsenterede i dag: "Baggrund.pdf"
- 2) Notat fra AErådet, som fortæller om baggrunden for beregningerne af merskatteprovenuet fra Nordsøen: "merprovenu-ae-for-ida.pdf"

Yderligere oplysninger:

Lars Bytoft Olsen
Formand for IDA
Direkte: 33 18 46 02
Mobil: 40 86 46 02

Mikael Bay Hansen
Økonom i Dansk Metal
Direkte: 33 63 22 11
Mobil: 20 15 68 18

Venlig hilsen

Ole Haun
Kommunikationsafdelingen
Ingeniørforeningen i Danmark, IDA
Kalvebod Brygge 31 - 33
DK-1780 København V
Direkte: 33 18 46 16
Telefax: 33 18 48 97
Mobil: 22 15 46 16
Mailto: oha@ida.dk

DANSK METAL

VIDEN DER STYRKER

Opsummering

IDA og Dansk Metal foreslår at ca. 20% af ekstraprovenuet fra Nordsø-olien (2.mia. kr) bruges til udvikling af nye energiteknologier

Planens indhold:

- Danmark skal i en fem års periode fra 2005 til 2009 gennemføre en strategisk satsning på udvikling og modning af de energiteknologier, som skal indgå i omstillingen af det danske energisystem der i højere grad baseres på vedvarende energi.
- Denne satsning skal foretages gennem en energiteknologisk investeringspulje på 2000 mio. kroner
- Investeringspuljen skal finansieres af merindtægterne fra beskatningen af Nordsø-olien
- Strategi, handlingsplan og administration for den energiteknologiske investeringspulje skal gøres til en del af regeringens igangværende arbejde med den langsigtede energistrategi, som skal være afsluttet 1. marts 2005.

Baggrund for forslaget:

På energiområdet står Danmark overfor to store udfordringer i de kommende år.

- Der er behov for en gennemgribende omstilling af det danske energisystem som følge af dels de stigende miljøkrav, specielt kravene til CO2 emissioner, og dels hensynet til forsyningssikkerheden.
- Mængden af Nordsø-olie vil i de kommende år falde og det vil resultere i et samfundsmæssigt tab på mere end 30 mia. kr. årligt, bestående af fald i ekspertindtægter fra olien og øget import af olie.

IDA og Dansk Metal mener, at der er betydelige nye erhvervs- og beskæftigelsesmuligheder forbundet med en udvikling af nye energiteknologier, da alle industrialiserede lande står overfor den samme udfordring.

Danmark har gode erfaringer at bygge på, dels er det over en 25-årig periode lykkedes at opnå en væsentlig økonomisk vækst uden at øge energiforbruget, dels er det tidligere lykkedes at skabe betydelige eksportsucceser på en række erhvervsområder, såsom fjern- og kraftvarme, energistyring og -besparelser samt vindmøller.

På denne baggrund foreslår IDA og Dansk Metal, at der sættes skub i omstillingen af det danske energisystem ved at geninvestere en del af den milliardstore ekstraintægt (i perioden 2005 – 08 forventes en samlet merprovenu på 11.1 mia. kr.¹) fra Nordsø-olien i udvikling og modning af fremtidens energiteknologier.

---

¹ Beregninger foretaget for IDA og Dansk Metal af Arbejderbevægelsen Erhvervsråd, se notat.

Baggrund

1. Den overordnede ramme

I IDAs og Teknologirådets studie vedr. oliepriserne i fremtiden, "Når den billige olie slipper op" afsluttet april 2004, konkluderer studiets arbejdsgruppe bl.a.:

Med udgangspunkt i arbejdet med udredningen er det dog arbejdsgruppens vurdering, at der inden for en energipolitisk relevant tidshorisont på 10-20 år vil være en klart vigende adgang til billige konventionelle olieressourcer, ikke mindst betinget af en fortsat stærk stigning i det globale forbrug. Samtidig kan det ikke helt afvises, at konsekvenserne vil komme hurtigere.

Konklusionen handler ikke om, at de fysiske ressourcer vil slippe op, men om, at det lave prisniveau på olie, som vi havde i 1990'erne med råoliepriser på mellem 15 og 25 USD pr. tønde², ikke kan forventes at holde på lidt længere sigt³.

Bliver prisniveauet på olie permanent på 40-50 USD pr. tønde vil det få afgørende konsekvenser for, hvilket energisystem vi vil få/skal have samt for hvilken energipolitik vi skal føre:

- Under disse vilkår vil der være årlige samfundsøkonomiske besparelser i milliardklassen ved en vidtgående omlægning af energisystemet⁴.
- Mulighederne for en udvikling hen imod et bæredygtigt energisystem vil blive væsentlig forbedret, fordi prisrelationen mellem teknologier baseret på fossile brændsler og miljørigtige teknologier forskydes til fordel for de miljørigtige teknologier⁵.

Hertil kommer, at store dele af den industrialiserede verden, bl.a. EU og USA, og de nyindustrialiserede lande, bl.a. Indien, Kina og Sydøstasien, bliver mere og mere afhængige af importeret fossil energi⁶. Dette øger sandsynligheden for, at der opstår begivenheder, som påvirker forsyningsikkerheden og det gør bl.a. EU's samlede situation mere sårbar⁷.

Det seneste energipolitiske forlig fra 29. marts 2004 indebærer, at der skal udarbejdes en national handlingsplan for den fremtidige infrastruktur frem mod 2010. Denne handlingsplan skal endvidere

---

² I de første år af indeværende årti lå olieprisen mellem 25 og 35 USD pr. tønde indtil den i 2004 steg til over 50 USD pr. tønde. I øjeblikket er prisen ca. 45 USD pr. tønde.

³ At råoliepriserne i øjeblikket er mere end dobbelt så høje antages af de fleste at være en følge af nogle kortsigtede forhold og skal ikke ses som et bevis på, at denne vurdering er holdbar. International Energy Agency (IEA) vurderer i Energy Outlook 2004, at olieprisen indenfor et par år igen vil vende tilbage til det tidligere niveau.

⁴ Beregninger udført for Ugebladet Ingeniøren af civilingeniør Klaus Illum, Eco Consult, på SESAM-modellen, der omfatter hele det danske energisystem. Med energisystem menes energiforsyning, energiforbrug og samspillet mellem forsyning og forbrug. Analysen viser, desuden, at selv med udgangspunkt i en oliepris på 32 USD pr. tønde (niveauet i 2002) vil der være økonomiske fordel ved en omlægning

⁵ Perspektiver for samfundsøkonomiske, produktionsomkostninger for el- og varmeproduktionsteknologier år 2025. Foreløbigt arbejdsrapport fra Energistyrelsen 2004-10-08

⁶ World Energy Outlook regner med en forøgelse af efterspørgslen efter olie på verdensplan med 50% frem til år 2030.

⁷ Institute for International Relations 'Clingendael', The Hague, the Netherlands: Study on Energy Supply Security and Geopolitics, Final Report, January 2004. Udgivet af EU-kommissionen.

- *belyse den fremtidige energiforsyning, samspillet og integration af forskellige energiteknologier samt perspektiverne for den fremtidige energiforsyning frem til 2025, herunder anvendelse af nye energiteknologier.*

Udarbejdelsen af handlingsplanen er i gang og dermed vil forudsætningerne for den langsigtede energipolitik blive nærmere belyst.

Stort erhvervs- og beskæftigelsesmæssigt potentiale

Gennemføres der en vidtgående omstilling af ikke alene det danske energisystem, men også af energisystemerne i andre lande, vil det udløse et meget betydeligt erhvervs- og beskæftigelsesmæssigt potentiale, hvor der er store indtjeningsmuligheder for de virksomheder, som leverer til energisektoren.

Der er således vitale erhvervspolitiske interesser knyttet til skabelsen af konkurrencemæssige fordele for de danske energivirksomheder.

En massiv investering i udvikling af ny teknologi på området for vedvarende energi vil i sig selv skabe en række jobs inden for forsknings- og udviklingsområdet, men på længere sigt vil det skabe grobund for potentielle milliard industrier. Det vurderes, at der umiddelbart vil blive en beskæftigelsesmæssig effekt på ca. 4.000 personer⁸ af investeringen på de 2 mia. kr. i udvikling af nye energiteknologier.

På energiområdet har Danmark en lang række kompetencer, som sætter os langt foran resten af verden. Da energiudfordringerne er globale vil landene i omverden i stigende grad begynde at efterspørge flere løsninger inden for vedvarende energi, på samme måde som det er set i vindmølleindustrien, der i dag eksporterer ca. 90% af deres produktion.

Kan et dansk forspring inden for energiområdet manifestere sig i yderligere virksomheder, eksportindtægt og arbejdspladser vil investeringen hurtigt kunne betale sig selv tilbage mange gange.

Samtidig vil udviklingen af nye energisystemer kunne skabe jobs til både ufaglært, faglært og højtuddannet arbejdskraft. Det kendes også fra vindmølleindustrien, hvor der i dag er ca. 20.000 beskæftigede i Danmark, og samtidig er beskæftigelsen spredt ud over hele landet, også i udkantsområder.

Et strategisk valg

Konklusionen fra dette billede af de overordnede rammer er, at der er stor sandsynlighed for, at det i de kommende år vil være nødvendigt med en vidtgående omstilling af det danske energisystem, hvori vil indgå anvendelse af en række nye energiteknologier. Dette resulterer i, at der skal foretages et strategisk valg.

Vi kan vente med at påbegynde omstillingen indtil denne sandsynlighed (næsten) er blevet til sikkerhed eller vi kan vælge på det nuværende mere usikre grundlag bevidst at accelerere omstillingen.

---

⁸ Egne beregninger i samarbejde med Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

Den vigtigste forskel mellem de to valgmuligheder er, at Danmark ved at være tidligt ude vil have væsentligt større muligheder for at opnå de erhvervs- og beskæftigelsesmæssige fordele, der er forbundet med omstillingen. Forudsætningen er imidlertid, at der investeres i udviklingen af de nye teknologier, og det vil på kort sigt indebære en samfundsøkonomisk omkostning.

Det skal understreges, at der både her og i det følgende ikke alene tænkes på forsyningsteknologier, men også på besparesesteknologi samt på teknologier, der kan effektivisere det samlede energisystem, herunder samspillet mellem forbrug for forsyning (bl.a. styringsteknologier).

IDA og Dansk Metal mener, at vi nu bør investere i en udvikling af de teknologier, der skal bære omstillingen. Vi kan ikke love, at det vil resultere i et nyt vindmølleeventyr, men det vil givetvis øge chancerne for det. Behovet for at foretage denne satsning skal ses i lyset af, at olieproduktionen i Nordsøen i de kommende år vil være faldende. Danmark har i disse år en indtægt fra Nordsø-olien på mere end 30 mia. kr. om året i form af eksportindtægter og sparet import. Det vil i sig selv være krævende at få denne indtægt erstattet af andre. Det øger behovet for at investere i nye muligheder.

2. Rammebetingelserne for udvikling af teknologier til fremtidens energisystem

Udvikling af teknologierne til fremtidens energisystem forudsætter forskning og udvikling i såvel virksomheder som forskningsinstitutioner og universiteter.

Dette skaber et fokus på rammebetingelserne. Rigtige og gode rammebetingelser for udvikling af fremtidens energiteknologer er en forudsætning for, at der på længere sigt kan opnås erhvervsøkonomiske fordele. Det handler om (internationalt) kvalitetsniveau, om finansiering og om samarbejde mellem forskningsinstitutioner og virksomheder, om uddannelsessystemet og en hel del mere.

Udviklingen af vindkraftteknologien og vindmølleindustrien har vist, at det er muligt – også for et lille land som Danmark – at blive markedsledende inden for et teknologifelt.

Væsentligt for rammebetingelserne er finansieringen i form af offentlige investeringer i forskning, udvikling, demonstration og markedsmodning.

I tabel 1 er vist udviklingen i tilskud til forskning og udvikling i årene fra 2001 til 2005.

Tabel 1: Dedikerede⁹ midler til energiforskning, -udvikling og demonstration 2001 til 2005

	2001	2002	2003	2004	2005 ¹⁰
EFP	104	48	40	72	72
UVE	165	18	0	0	0
Strategisk forskning	0	0	35	45	52
PSO	100	100	100	125 ¹¹	155
I alt	369	166	175	242	279

EFP (Energiorknings-programmet), UVE (Udviklingsprogrammet for Vedvarende Energi), PSO (Public Service Obligation).

Investeringer i forskning og udvikling faldt fra 2001 til 2002 fra ca. 370 mio. kr. årligt til 166 mio. kr. årligt som følge af de besparelser, den nye regering gennemførte. I det seneste par år er beløbet steget med ca. 100 mio. som følge af dels, at energi er et indsatsområde i den strategiske forskning, dels at PSO ordningerne er blevet udvidet.

I 2004 udgjorde de samlede offentlige og forbrugerfinansierede programmidler til forskning, udvikling og demonstration på energiområdet 242 mio. kr. I 2005 stiger dette beløb til knap 280 mio. kr.

En andet vigtigt element i forsknings- og udviklingspolitikken er basisbevillingerne til forsknings- og udviklingsinstitutionerne, hvoraf den vigtigste på energiområdet er Risø. Risøs basisbevilling fremover vil være svagt faldende. Centralt er imidlertid, at Risøs basisbevilling udgør mindre end 40% af bruttoaktiviteten, hvilket mindsker frihedsgraderne meget væsentligt. Risø har vanskeligt ved selv at foretage en langsigtet prioritering af sine indsatsområder, men må følge finansieringsmulighederne, som typisk er mere kortsigtede.

Udover de strategiske forskningsmidler har der i hele perioden også været investeringer i energiforskning fra de frie forskningsmidler. Omfanget heraf er ikke kendt.

Vurdering af rammebetingelserne.

Danmark har en række kvalificerede forsknings- og udviklingsmiljøer inden for energiteknologier. Det gælder bl.a. områder som vindkraft, solceller, brændselsceller, biomasse (forbrænding, forgasning og biobrændsler), solvarme, energibesparelser, energieffektivitet (herunder kraftvarme) samt systemteknologier.

Processen omkring samspillet mellem virksomheder og videninstitutioner er begyndt at fungere bedre. Det er også nødvendigt, da en meget stor del af den gennemførte forsknings- og udviklingsindsats, bygger på et sådant samspil.

Der er på flere områder et udbygget internationalt samarbejde. Danmark er godt repræsenteret i EU's forskningsindsats på energiområdet. I delprogrammet ENERGIE gik i perioden 1998 til 2002

⁹ Tallene bygger på en gennemgang af finanslovsforslagene for perioden samt de systemansvarliges oplysninger vedrørende PSO-midlerne.

¹⁰ Kilde: Forslag til finanslov samt energiforliget i marts 2004

¹¹ De 25 mio., udgøres af ELFOR's PSO pulje til elbesparelser.

godt 6% af tilskuddet til danske projektdeltagere, eller mere end 3 gange så meget som vi kunne forvente ud fra vores størrelse.

I et samarbejde mellem Energistyrelsen og de PSO-ansvarlige (Systemansvarsselskaberne og ELFOR) er der i det seneste par år arbejdet målrettet med udvikling af strategier for de forskellige teknologiområder, således at der i dag findes nye strategier for de fleste områder.

Omfanget af offentlige investeringer i forskning og udvikling på energiområdet faldt betænkeligt meget ved regeringsskiftet, men er nu på vej op igen.

Set i forhold til opgaven med en samlet omstilling af energisystemet er de offentlige finansieringsmuligheder imidlertid alt for små. Der er et misforhold mellem opgavens omfang og midlernes størrelse.

Hertil kommer, at salget af energiforsyningsanlæg hvor der har været anvendt nye teknologier har været meget beskedne. I det liberaliserede energimarked, er der færre, der har mulighed for at tage den risiko, der altid vil være, når nye teknologier tages i brug. Der mangler midler, dels til at foretage fuldskala afprøvning af demonstrationsanlæg, dels til at reducere købernes risiko ved ibrugtagning af nye teknologier.

3. En energiteknologisk investeringspulje kan give en kickstart af udviklingen mod fremtidens energisystem

Vurderingen af vilkårene for fremtidens energisystem er baseret på prognoser. Der findes ikke sikre fremskrivninger. Imidlertid er det billede, der tegner sig, alligevel så klart, at der er al mulig grund til at overveje initiativer, der kan forbedre Danmarks muligheder i den kommende udvikling. IDA og Dansk Metal mener som nævnt, at Danmark skal foretage det strategiske valg at handle nu og foretage en investering i muligheden for at opnå fremtidig konkurrencefordele for den danske energisektor¹².

Hvis de store fordele skal opnås vil det være nødvendigt at handle på et ufuldstændigt grundlag. Samtidig vil det i de tidlige faser også være nødvendigt at satse på flere heste på en gang. Der er ikke givne vindere blandt energiteknologierne¹³. Derfor er en stærk fokusering ikke mulig.

I dette perspektiv er de offentlige og forbrugerfinansierede midler til forskning, udvikling, demonstration og markedsmodning alt for små.

Forskning og udvikling

På forsknings- og udviklingsområdet er der behov for en forøgelse af midler. I den forbindelse er der behov for at øge mængden af midlerne til bl.a. Risø, således at forskningsinstitutionen får øgede muligheder for at foretage en langsigtet planlægning.

---

¹² Hvis den danske satsning på vindkraft først var kommet, på det tidspunkt, hvor det var nogenlunde klart, at teknologien ville få stor økonomisk betydning, så ville den danske vindmølleindustri ikke været blevet markedsledende.

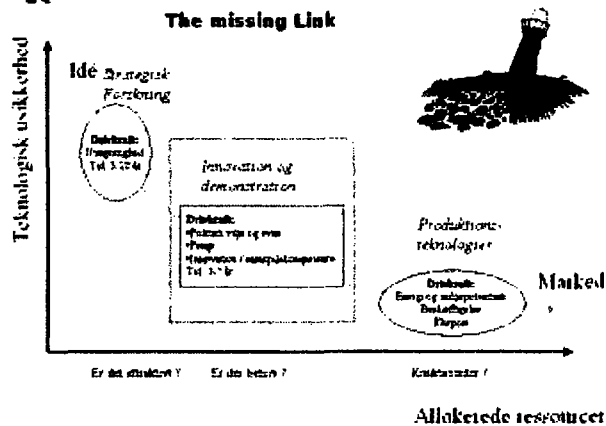
¹³ Det skal igen understreges, at der med teknologier ikke alene menes forsyningsteknologier

Demonstration og markedsmodning

De senere års udvikling har især begrænset mulighederne inden for demonstration og

ENERGY CAMP 104

markedsmodning. For det første er UVE programmet bortfaldet, for det andet har markedsliberaliseringen betydet, at produktionsselskaberne er mere kritiske i forhold til deres investeringer i demonstration og for det tredje er der sket en væsentlig decentralisering i energiforsyningen, som indebærer, at den enkelte aktør har færre muligheder for at bære risikoen ved investeringer i nye forsyningsteknologier. På den netop afsluttede Energycamp¹⁴ blev der i høj grad fokuseret på dette "missing link" i energi/erhvervs politikken.

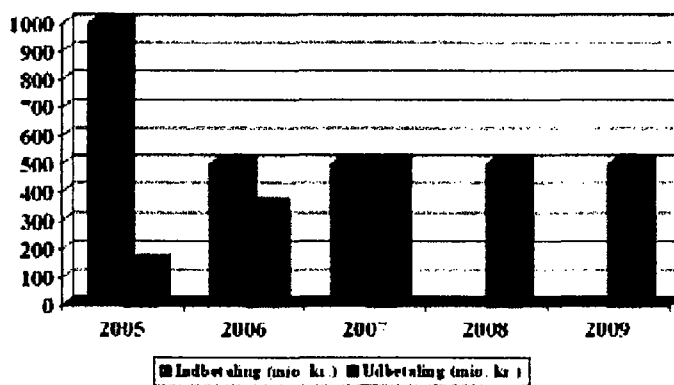
Vurderingen var at der er brug for en markant forøgelse af demonstrations og markedsmodningsaktiviteterne på de teknologiområder, der arbejdes med i forskning og udvikling.

På solcelleområdet har der i de senere år været gennemført demonstrationsprogrammer (sol 300, sol 1000). Der er planer om at forsætte dette spor.

På flere andre teknologiområder som f. eks brændselsceller/brint, biobrændsler, bølgekraft, styringsteknologi, er der behov for midler til dels fuldskala demonstration, dels produktion af førsteserier.

I en række tilfælde vil dette indebære behov for økonomisk støtte/garantier til de, der køber anlæg og/eller stiller faciliteter til rådighed for dette. Dette afleder et behov for midler/garantier på et betydeligt beløb.

Fig. 1 Investeringspuljen

4. Finansiering

De foreslåede 2 mia. kr. over de kommende fire år kan forekomme som et stort beløb. Men set i lyset af, at indtægterne fra beskatningen af de selskaber der udvinder olie i Nordsøen er steget betragtelig det seneste års tid som følge af den høje oliepris, er beløbet relativt begrænset. Alene i 2005 vil der være en merindtægt på finansloven på 6,3 mia. kr.¹⁵.

¹⁴ Afholdt fra den 18 – 20. november af IDA, Dansk Metal, Fjernvarmeforeningen, Vindmølleindustrien og Dansk Energi.

¹⁵ Beregninger foretaget for IDA og Dansk Metal af Arbejderbevægelses Erhvervsråd, se notat.

Der vil desuden komme yderligere merindtægter i de kommende år (i alt 11.1 mia i årene 2005- 08), men det forventes for tiden – i overensstemmelse med IEA - at olieprisen på kortere sigt vil bevæge sig i retning af det tidligere niveau. Der er derfor i et vist omfang tale om en engangsindtægt, hvis tyngde ligger i 2005.

I figur 1 er pengestrømmen i IDAs og Dansk Metals forslag nærmere belyst. Det foreslås at puljen opbygges i årene 2005 – 07, mens udbetalingerne derimod fordeles over de kommende fem år 2005 til 2009. Hvis det skulle vise sig nødvendigt kan udbetalingerne strækkes over en længere periode.

5. Administration

På forsknings- og udviklingsområdet vil der i fremtiden være fire aktører. Det strategiske forskningsråd/Videnskabsministeriet, Det Rådgivende Energiforskningsudvalg/Energistyrelsen, Energinet Danmark og ELFOR.

Der er som nævnt i forvejen et samarbejde mellem dem. Det foreslås, at den allerede opbyggede administration i videst muligt omfang udnyttet. Omkring markedsmodning kan der være behov for at opbygge en ny administration. Den bør i givet fald lægges i Energistyrelsen.

1. december 2004

Af Martin Windelin - direkte tlf.: 33 55 77 20

MERSKATTEPROVENU FRA NORDSØEN SFA. DE HØJE OLIEPRISER

Ingeniørforeningen i Danmark (IDA) og Dansk Metal har anmodet AERådet om at udarbejde beregninger over det fremtidige merskatteprovenu fra Nordsøen de kommende år som følge af de høje oliepriser.

Beregningen af merskatteprovenuet kræver fastlæggelse af dels et forventet fremtidigt oliepris-, valutakurs og kulbrinteproduktionsforløb de kommende år samt fastlæggelse af et udgangsforløb/sammenligningsgrundlag, som merprovenuet skal beregnes i forhold til.

Sammenligningsgrundlaget udgøres her af Nordsøaftalens beregningsforudsætninger, mens der for forventningerne til den fremtidige periode 2005-08 anvendes samme forventninger/forudsætninger, som Finansministeriet har anvendt i Forslag til Finanslov 2005.

På baggrund af disse beregningsforudsætninger har AERådet beregnet det forventede årlige merprovenu fra 2005 til 2008, jf. tabel 1.

Tabel 1. Forventet merprovenu ift. Nordsøaftalen, mia.kr., 2005-08

2005	2006	2007	2008	I alt
6,3	1,9	1,6	1,3	11,1

Kilde: AERådets beregninger pba. forudsætningerne i Nordsøredegørelsen og FFL05.

Tabel 1 viser, at der fra 2005-08 forventes et samlet merprovenu på 11,1 mia.kr., med 6,3 mia.kr. i 2005 og 4,8 mia.kr. i perioden 2006-08.

Når det årlige merprovenu reduceres fra 2005-08 skyldes det, at olieprisen i 2005 forventes at være ca. 50 pct. højere end forudsat i Nordsøaftalens beregningsforudsætninger (35,5 USD/tønde mod 23,3 USD/tønde), mens olieprisen fra 2006-08 "kun" forventes at ligge ca. 20 pct. højere, jf. tabel 2 for en uddybning af beregningsforudsætningerne. Der er i beregningerne tillige taget højde for, at dollarkursen i de kommende år forventes at være ca. 10 pct. lavere end forudsat i Nordsøaftalens beregningsforudsætning om 6,95 DKK/USD.

Uddybning vedrørende beregningsforudsætningerne

I tabel 2 er oliepris- og dollarkursforudsætninger i AErådets merprovenuberegning vist.

Tabel 2. Oliepris- og dollarkursforudsætninger

	2005	2006	2007	2008
<u>Nordsøaftalens forudsætninger</u>				
USD/tønde	23,26	23,72	24,20	24,68
DKK/USD	6,95	6,95	6,95	6,95
DKK/tønde	161,64	164,88	168,17	171,54
<u>Forslag til Finanslov 2005 (FFL05), forudsætninger</u>				
USD/tønde	35,5	29,01	29,12	29,22
DKK/USD	6,10	6,25	6,25	6,25
DKK/tønde	216,55	181,31	182,00	182,63
<u>Absolut forskel ml. FFL05 og Nordsøaftalens forudsætninger</u>				
USD/tønde	12,24	5,29	4,92	4,54
DKK/USD	-0,85	-0,70	-0,70	-0,70
DKK/tønde	54,91	16,44	13,83	11,09
<u>Relativ forskel ml. FFL05 og Nordsøaftalens forudsætninger</u>				
USD/tønde	53%	22%	20%	18%
DKK/USD	-12%	-10%	-10%	-10%
DKK/tønde	34%	10%	8%	6%

Kilde: AErådets beregninger pba. forudsætningerne i Nordsøredegørelsen og FFL05.

Anm.: Nordsøaftalens reale olieprisforudsætninger er omregnet til nominelle oliepriser ud fra en forudsætning om en 2 pct. årlig prisstigningstakt. Kulbrinteproduktionsmængderne er antaget upåvirkede af olieprisstigningerne, dvs. de antages at være de samme i det fremtidigt forventede forløb og sammenlignings/grundforløbet. Dette medfører isoleret set et vist underskøn, men problemet er, at der ikke eksisterer officielle data for påvirkningsgraden- og hastigheden fra olieprisstigninger til kulbrinteproduktion. Beregningerne er således baseret på konservative kulbrinteproduktionsskøn.

Sammenligningsgrundlaget udgøres af Nordsøaftalens beregningsforudsætninger, jf. Nordsøredegørelsen. Her blev forudsat en oliepris på 22,36 USD/tønde i 2004-10, herefter gradvist (lineært) stigende til 36 USD/tønde i 2042 (reale 2003-priser). Dollarkursen blev forudsat at være 6,95 DKK/USD 2004-42. AErådet har omregnet Nordsøaftalens reale olieprisforudsætninger til fremtidige nominelle oliepriser ud fra en forudsætning om en 2 pct. årlig prisstigningstakt, hvilket er lidt over den gennemsnitlige inflationsrate i USA de seneste ti år.

For perioden 2005-08 anvendes samme beregningsforudsætninger, som Finansministeriet har anvendt i Forslag til Finanslov 2005. Her forventes olieprisen i 2005 at være 35,5 USD/tønde og lidt over 29 USD/tønde 2006-08. Dollarkursen forventes at være 6,10 DKK/USD i 2005 og 6,25 DKK/USD i 2006-08. Finansministeriets olieprisforventning fastlægges på det kortere sigt på basis af markedet for olie-futures og med tilpasning på det længere sigt til IEAs (det internationale energiagenturs) 2010-skøn for olieprisen.